

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2293246
Steller: S. Spekkels, D. Leek en W. van Dongen
Datum commissie: 18 november 2026
Datum raadsvergadering: 9 december 2026

Team: ZS
Teammanager: Jean Paul Verbeek
Portefeuillehouder: K. Hakhoff
E-mail: s.spekkels@hoorn.nl

Onderwerp: Beleidsplan Samen sterk in rondkomen, bouwen op wat werkt 2026 – 2030

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Beleidsplan Samen sterk in rondkomen, bouwen op wat werkt 2026 - 2030
2	Beleidsruimte en financiële effecten van alternatieven
3	Verordening beslistermijn schuldhelpverlening 2026
4	Verordening individuele inkomenstoelage 2026
5	Was/ wordt overzicht verordeningen
6	Begrotingswijziging

De raad besluit

1. Het beleidsplan *Samen sterk in rondkomen, bouwen op wat werkt 2026 – 2030* vast te stellen, met de volgende speerpunten:
 - Samen geldzorgen aanpakken.
 - Problemen vroeg herkennen en snel helpen.
 - Iedereen kan hulp krijgen als dat nodig is.
 - Inwoners helpen om weer vooruit te kunnen kijken.
2. De *Verordening beslistermijn schuldhelp* 2026 en de *Verordening individuele inkomenstoelage* 2026 vast te stellen en gelijktijdig de *Verordening integrale schuldhelpverlening* 2022 en *Verordening inkomensondersteuning gemeente Hoorn* in te trekken per 1 januari 2026;
3. In te stemmen met de voorkeursrichting van het college om de regeling collectieve zorgverzekering per 1 januari 2027 te beëindigen en de daarbij vrijkomende middelen (€ 660.000) in te zetten voor de uitvoering van de speerpunten, vernieuwingen en de regeling hoge zorgkosten (€ 200.000 per jaar).
4. In te stemmen met de pilot sociaal raadslieden in 2026, waarbij de kosten van € 45.000 worden gedekt uit de reserve diverse incidentele bestemmingen;
5. In te stemmen met de proef Jongeren Perspectief Fonds met de jaarlijkse kosten van € 70.000 te dekken binnen het programma rondkomen.
6. Het incidentele tekort van € 180.932 in 2026 te dekken uit de reserve diverse incidentele bestemmingen.
7. De bij dit besluit behorende begrotingswijziging vast te stellen.

Samenvatting

Met het beleidsplan *Samen sterk in rondkomen – bouwen op wat werkt 2026–2030* zet Hoorn de koers uit 2021 voort. Doel is dat meer inwoners kunnen rondkomen, eerder hulp krijgen en samen met partners aan perspectief werken. Nieuw zijn onder andere de wijkgerichte aanpak, de pilot *Sociaal Raadslieden*, het *Jongeren Perspectief Fonds* en het automatisch toekennen van regelingen.

Het college stelt als voorkeursrichting voor om de collectieve zorgverzekering per 1 januari 2027 te beëindigen. Daarmee legt de raad de koers en uitvoering voor de komende jaren vast, waarbij de vernieuwingen worden uitgevoerd binnen het bestaande budget.

In bijlage 2 staan ook andere mogelijke invullingen van de financiële dekking. Deze zijn opgenomen ter informatie zodat de raad een volledig beeld heeft van de beleidsruimte en financiële gevolgen. -

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

Het huidige beleid Rondkomen 2021- 2025 loopt af. Uit de evaluatie, het Rekenkamerrapport en een participatietraject met inwoners en partners blijkt dat het beleid werkt, maar eenvoud, bereik en samenwerking meer aandacht vragen.

Met dit nieuwe beleidsplan bouwen we voort op wat goed gaat en vernieuwen we waar dat nodig is. Zo helpen we meer inwoners in Hoorn om goed rond te komen en voorkomen we dat geldzorgen ontstaan.

Het college heeft hoe het beleid binnen het bestaande budget kan worden uit gevoerd. De voorgestelde voorkeursrichting is geen bezuiniging, maar bedoeld om de aanpak te vernieuwen en de uitvoering financieel gezond te houden.

De raad sprak op 14 oktober 2025 over de keuzemogelijkheden voor dit beleid en vroeg om een compleet overzicht van inhoud en financiële gevolgen. Dit voorstel biedt dat totaalbeeld, zodat de raad een integrale afweging kan maken over de koers van het beleid Rondkomen 2026 – 2030.

Belang

Het huidige beleidsplan loopt af, de raad stelt het beleidsplan vast en kiest de financiële richting die uitvoering binnen het bestaande budget van Rondkomen mogelijk maakt.

Centrale vraag

Hoe zorgen we ervoor dat iedereen in Hoorn kan rondkomen, nu en in de toekomst?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Dit beleidsplan helpt inwoners in Hoorn om beter rond te komen.

- Geldproblemen worden eerder gezien en opgepakt.
- Meer inwoners maken gebruik van regelingen en voorzieningen.
- Hulp is sneller en beter beschikbaar.
- Inwoners krijgen meer grip op hun geld.
- Samenwerking met partners en vrijwilligers wordt sterker.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit beleidsplan draagt bij aan Global Goal 1: Geen armoede. Er wordt gewerkt aan een stad waar iedereen kan rondkomen.

4. Kaders

Wettelijke basis

Wettelijke basis	Wat regelt het
Participatiewet	Regels voor bijstand en inkomensondersteuning
Burgerlijk wetboek (Boek 1)	Regels voor beschermingsmaatregelen (zoals bewindvoering)
Gemeentewet	Artikel 108 maakt het voor gemeente mogelijk om lokaal aanvullend beleid in verordeningen vast te leggen.
Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	Regels voor schuldhulp en vroegsignalering

Beleid en aanvullende kaders

Document/ Regeling	Wat staat erin?
Beleidsvisie Rondkomen 2021 - 2025	Visie op preventie, vroegsignalering, inkomensondersteuning, hulp bij schulden en beschermingsmaatregelen.

Beleidsvisie Integrale Schuldhulpverlening 2022 - 2025	Uitwerking van het beleid op hulp bij schulden
Verordening en beleidsregels (2021 – 2023)	Regels over schuldhulpverlening, bijzondere bijstand, inkomensondersteuning en fraudebestrijding

5. Argumenten

De kern van dit plan is dat iedereen in Hoorn moet kunnen rondkomen. Het huidige beleid legt een goede basis, maar er zijn knelpunten:

- Regelingen zijn soms te ingewikkeld en moeilijk te vinden.
- Hulp komt vaak pas in beeld als problemen groot zijn.
- Samenwerking tussen partners kan sterker.

Daarom is actualisatie nodig. Het nieuwe beleidsplan bouwt voort op wat goed werkt en versterkt de aanpak op vier speerpunten:

- 1: *Samen geldzorgen aanpakken*: vrijwilligers, ervaringsdeskundigen en partners helpen bij signaleren, bereiken en ondersteunen. Door de samenwerking in wijken ontstaat één duidelijke route naar hulp.
- 2: *Problemen vroeg herkennen en snel helpen*: door financiële educatie, preventie en samenwerking met vaste lasten partners worden geldzorgen sneller gezien en opgelost.
- 3: *Iedereen kan hulp krijgen als dat nodig is*: met eenvoudigere regelingen, duidelijke taal en één herkenbare toegang tot hulp vergroot de bestaanszekerheid voor inwoners.
- 4: *Inwoners helpen om weer vooruit te kunnen kijken*: schulphulp stopt niet bij het oplossen van schulden, maar biedt ook begeleiding en nazorg voor blijvende rust en perspectief.

Nieuw in dit beleid zijn de wijk- en doelgroepgericht aanpak, één route naar hulp, de pilot met sociaal raadslieden, het Jongeren Perspectief Fonds en het automatische toekennen van regelingen. Daarnaast komt meer aandacht voor educatie, laagdrempelige mondzorg, menstruatieproducten en monitoring.

Waarom financiële keuzes nodig zijn

De vernieuwingen vragen extra inzet en capaciteit. Binnen het bestaande budget van Rondkomen kan dat alleen als we ruimte maken. Het budget staat al langere tijd onder druk, zonder aanpassing ontstaat een structureel tekort.

Het college heeft daarom onderzocht hoe de middelen effectiever kunnen worden ingezet, zonder dat dit neerkomt op een bezuiniging. De voorgestelde voorkeursrichting zorgt ervoor dat de uitvoering financieel gezond blijft én ruimte ontstaat voor vernieuwing.

Keuze

Voorgestelde richting

Het college stelt voor om de collectieve zorgverzekering per 1 januari 2027 te beëindigen en de vrijvallende middelen (€ 660.000) te gebruiken voor uitvoering en vernieuwing van het beleid.

De huidige pakketten binnen de collectieve zorgverzekering zijn ruim, maar sluiten niet altijd aan de op persoonlijke situatie van inwoners. Voor mensen met lage zorgbehoeften is de verzekering relatief duur. Zij zijn vaak over verzekerd. Door de regeling te beëindigen en een nieuwe regeling hoge zorgkosten in te voeren, wordt het beschikbare budget gericht ingezet voor inwoners die dit het meest nodig hebben. Om te voorkomen dat inwoners met hoge zorgkosten hierdoor in de knel komen, wordt een regeling hoge zorgkosten ingesteld.

Met de keuze kunnen:

- De bestaande tekorten worden opgelost.
- De inzet op bereik en preventie structureel worden versterkt.
- En nieuwe onderdelen binnen de vier speerpunten worden uitgevoerd.

De belangrijkste nieuwe uitgaven zijn:

- Regeling hoge zorgkosten € 200.000 per jaar.
- Proef Jongeren Perspectief Fonds € 70.000 per jaar.
- Extra bereik schuldhulpverlening € 50.000 per jaar.
- Laagdrempelige mondzorg en menstruatieproducten samen € 22.000 per jaar.
- De pilot Sociaal Raadslieden 2026 (€ 45.000) incidenteel gedekt uit de POK-middelen (incidentele middelen voor verbetering dienstverlening voor kwetsbare inwoners naar aanleiding van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag).

Als de pilot *Sociaal Raadslieden* positieve resultaten en ervaringen oplevert, wordt een voorstel voor structurele voortzetting en bekostiging binnen het sociaal domein aan de raad voorgelegd.

Daarnaast wordt extra ingezet op heldere communicatie, zodat inwoners goed weten dat de collectieve zorgverzekering stop en welke hulp beschikbaar blijft. Deelnemers die moeten overstappen naar een andere verzekering, krijgen ondersteuning via de VoorzieningenWijzer bij het kiezen van een passende zorgverzekering.

Zonder deze beleidskeuze ontstaat vanaf 2027 opnieuw een structureel tekort van circa € 130.000 per jaar. Het incidentele tekort in 2026 (€ 180.932) wordt gedekt uit de reserve diverse incidentele bestemmingen.

Keuze 2: Alternatieve manieren van financiële dekking

In bijlage 2 staan ook andere mogelijke manieren om de financiële dekking vorm te geven. Deze zijn opgenomen ter informatie, zodat de raad inzicht heeft in de beleidsruimte en de gevolgen van andere keuzes.

In deze alternatieven blijft (een deel van) de collectieve zorgverzekering bestaan en wordt financiële ruimte gevonden door aanpassing van andere regelingen binnen het budget voor Rondkomen zoals:

- Verlagen van de inkomensgrens (van 120% naar 110%).
- Verlagen van de individuele inkomenstoelag.
- Verlagen of stoppen van het Meedoenbudget voor volwassenen.
- Verlagen of aanpassen van het Kindpakket.

Elke mogelijkheid levert financiële ruimte op, maar heeft gevolgen voor inwoners en de uitvoering.

De optie om inkomensgrens te verlagen naar 110% van het wettelijk sociaal minimum levert, net als het beëindigen van de collectieve ziektekostenverzekering, voldoende middelen op om de vernieuwingen uit het beleidsplan 2026-2030 te bekostigen. Daarbij hebben wel minder inwoners recht op de gemeentelijke regelingen. De financiële steun komt dan vooral terecht bij die inwoners die dit het meest nodig hebben.

Andere mogelijkheden zoals versoering van de bijzondere bijstand en herijking subsidies zijn onderzocht, maar niet meegenomen in dit voorstel. Voor bijzondere bijstand is het beleidsmatige effect moeilijk te voorspellen en de wettelijke ruimte beperkt. Voor herijking van subsidies loopt een apart traject. De resultaten daarvan worden op een later moment aan de raad voorgelegd.

Effecten van de voorgestelde richting

Met dit voorstel bepaalt de raad hoe het nieuwe beleid wordt uitgevoerd binnen het beschikbare budget.

In de voorkeursrichting van het college wordt het volledige beleidsplan uitgevoerd. Er is ruimte voor vernieuwing en preventie en vergroten van bereik, terwijl bestaande regelingen (met uitzondering van de collectieve zorgverzekering) behouden blijven.

In bijlage 2 zijn ook andere manieren van financiële dekking opgenomen. Deze laten zien wat de gevolgen zouden zijn als de collectieve zorgverzekering (deels) behouden blijft en financiële ruimte wordt gevonden binnen andere regelingen. Afhankelijk van de gekozen invulling zou dat kunnen betekenen dat sommige vernieuwingen beperkt of later worden uitgevoerd, of dat minder inwoners in aanmerking komen voor ondersteuning.

Na besluitvorming worden de financiële gevolgen van het raadsbesluit uitgewerkt en verwerkt in de begroting.

Verordeningen

Samen met dit beleidsplan stelt de raad twee verordeningen vast. Daarmee worden bestaande regelingen geactualiseerd en wordt de juridische basis gelegd voor de uitvoering.

Verordening beslistermijn schuldhulpverlening 2026

Deze verordening volgt uit de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Hoorn kiest ervoor een aantal groepen sneller te helpen, zodat inwoners eerder duidelijkheid krijgen en sneller ondersteuning ontvangen.

Na het eerste gesprek wordt binnen een vaste termijn een besluit genomen:

- Binnen vier weken voor jongeren tot 27 jaar.
- Binnen zes weken voor huishoudens met minderjarige kinderen.
- Binnen acht weken in alle andere gevallen (wettelijke termijn).

Verordening Individuele inkomenstoeslag 2026

Deze verordening is verplicht op grond van de Participatiewet. De raad legt hiermee vast hoe Hoorn invulling geeft aan de landelijke regels over de individuele inkomenstoeslag. In de verordening staat: hoe de begrippen 'langdurig' en 'laag inkomen' worden ingevuld en wat de hoogte van de toeslag is.

Met deze vaststelling trekken de raad de Verordening Integrale Schuldhulpverlening 2022 en Verordening inkomensondersteuning gemeente Hoorn in.

Uitwerking beleidsregels

Het college werkt de uitvoering van beide verordeningen verder uit in beleidsregels. Daarin staat hoe aanvragen worden behandeld, hoe prioriteit wordt gegeven aan risicogroepen en wanneer sprake is van 'geen uitzicht op inkomensverbetering'. Zo blijft maatwerk mogelijk en kan de uitvoering eenvoudig worden aangepast bij nieuwe inzichten of ontwikkelingen.

Risico's en beheersing

De uitvoering van het beleidsplan vraagt voortdurend om een goede balans tussen toegankelijkheid, uitvoerbaarheid en beschikbare middelen.

Daarbij spelen enkele risico's:

1. Als de besluitvorming over het beleidsplan of de financiële dekking later plaatsvindt dan gepland, kunnen onderdelen van het plan niet tijdig worden uitgevoerd.

Beheersing: het college past de planning en uitvoering aan op basis van het uiteindelijke raadsbesluit.

2. Bereik van inwoners

Het blijft een uitdaging om alle inwoners met geldzorgen te bereiken. Niet iedereen weet dat er hulp is, ervaart drempels om hulp te vragen of wil (nog) geen hulp.

Beheersing: gerichte communicatie, wijkgerichte aanpak en monitoring helpen om dit te verbeteren.

3. Financiële risico's

Aanpassingen in regelingen kunnen meer- of minderuitgaven veroorzaken.

Beheersing: afwijkingen worden gevolgd via de periodieke rapportages in het sociaal domein en zo nodig bijgestuurd.

4. Openeindregeling

Voor regelingen waarbij inwoners een recht hebben geldt dat de gemeente moet verstrekken als iemand aan de voorwaarden voldoet. Daardoor kunnen de kosten hoger uitvallen dan begroot.

Met de voorgestelde maatregelen en keuzes blijft het beleid financieel haalbaar, uitvoerbaar en gericht op maximale toegankelijkheid voor inwoners.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

Voor dit beleidsplan zijn in 2025 verschillende bijeenkomsten en gesprekken georganiseerd met inwoners, partners, ervaringsdeskundigen, de Kinderraad en de Sociale Cliëntenraad. Hun inbreng is meegenomen bij het opstellen van het beleidsplan.

De rode draad uit deze gesprekken: maak regelingen eenvoudiger en ook op papier beschikbaar, investeer in preventie en financiële educatie (vooral voor kinderen en jongeren), geef ruimte voor maatwerk en menselijkheid. Ook benadrukken zij het belang van goede samenwerking en regie: korte lijnen tussen gemeente, partners en inwoners, gebaseerd op vertrouwen en nabijheid.

7. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het begrotingsresultaat in 2026.

Het budget voor Rondkomen staat al langere tijd onder druk. Zonder aanpassing van het huidige beleid ontstaat een structureel tekort van circa € 130.000 per jaar. Voor het versterken van preventie en bereik is daarnaast € 160.000 per jaar extra nodig. Zonder maatregelen zou het tekort daardoor oplopen tot ongeveer € 293.000 per jaar.

Om dit op te vangen heeft het college onderzocht hoe binnen het bestaande budget ruimte kan worden gemaakt voor de uitvoering van het nieuwe beleid.

Voorgestelde richting

Het beëindigen van de collectieve zorgverzekering per 1 januari 2027 levert structureel € 660.000 per jaar op. Daarmee worden de bestaande tekorten opgelost, de inzet op preventie en bereik structureel versterkt en de nieuwe onderdelen van dit plan uitgevoerd. Vanaf 2027 is het budget Rondkomen structureel sluitend. In 2026 resteert een incidenteel tekort van €180.932, dat wordt gedekt uit de reserve diverse incidentele bestemmingen.

Andere mogelijkheden

In bijlage 2 staan ook andere manieren van financiële dekking. Deze zijn opgenomen ter informatie en laten zien welke gevolgen andere invullingen kunnen hebben voor inwoners, uitvoering en financiële ruimte.

Meerjarig perspectief vanaf 2027

De gevolgen van het raadsbesluit worden verwerkt in de meerjarenbegroting 2026–2029. Daarin zijn opgenomen:

- De gekozen financiële dekking (keuze 1 of keuze 2).
- De nieuwe regeling hoge zorgkosten.
- De uitvoering van de vernieuwingen.
- De dekking van het incidentele tekort in 2026.

De resultaten en budgetten volgen we via de reguliere rapportages in het sociaal domein.

Bij afwijkingen of dreigende overschrijdingen wordt de raad tijdig geïnformeerd, zodat bijsturing mogelijk is.

Prognose Rondkomen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Dienstverlening en Communicatie	41.370	41.370	41.370	41.370	41.370
Speerpunt 1: Samen geldzorgen aanpakken	205.000	205.000	205.000	205.000	205.000
Speerpunt 2: Problemen vroeg herkennen en snel helpen	59.125	59.125	59.125	59.125	59.125
Speerpunt 3: Iedereen kan hulp krijgen alsdat nodig is	3.593.083	3.600.583	3.603.083	3.605.083	3.605.083
Speerpunt 4: Inwoners helpen weer vooruit te kunnen kijken	473.170	463.170	463.170	463.170	463.170
Totale capaciteit Rondkomen	2.317.702	2.317.702	2.317.702	2.317.702	2.317.702
Totaal structurele uitgaven Rondkomen	6.689.451	6.686.951	6.689.451	6.691.451	6.691.451
Reeds in begroting gedekt					
Programma 6: Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	6.583.852	6.577.244	6.559.543	6.559.543	6.559.543
Ongedekte kosten	105.599	109.707	129.908	131.908	131.908
Autonome ontwikkelingen					
BTW-verlaging Bewindvoering	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
Aanbesteding inkoop Schuldhulpverlening	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
Saldo	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Tekort budget Rondkomen	85.599	89.707	109.908	111.908	111.908
Accenten beleidsplan 2026-2030:					
Laagdrempelige Mondzorg en menstruatieproducten	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000
Verhogen beroep op inkomensondersteuning van 62 naar 65%	43.333	86.667	130.000	130.000	130.000
Verhogen beroep op Hulp bij Schulden	PM	PM	PM	PM	PM
Extra middelen preventie	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Saldo	95.333	138.667	182.000	182.000	182.000
Nadeel budget Rondkomen	180.932	228.374	291.908	293.908	293.908
Keuze college om tekort te dekken:					
Beëindigen collectieve ziektekostenverzekering		-660.000	-660.000	-660.000	-660.000
Meer dan nodig:	180.932	-431.626	-368.092	-366.092	-366.092
Extra inzet:					
Pilot Sociaal Raadslieden	45.000	-	-	-	-
Dekking reserve incidentele middelen (POK-middelen)	-45.000	-	-	-	-
Instellen regeling zorgkosten		200.000	200.000	200.000	200.000
Extra bereik Schuldhulpverlening		50.000	50.000	50.000	50.000
Proef Jongeren Perspectieffonds		70.000	70.000	70.000	70.000
Ruimte voor hoger bereik bij open-einderegelingen		111.626	48.092	46.092	46.092
Dekking incidenteel tekort reserve incidentele middelen (POK-middelen)	-180.932				
Saldo	0	-0	-0	-0	-0

8. Communicatie

Inwoners, partners en interne betrokkenen worden tijdig geïnformeerd over de inhoud en de uitvoering van het beleid. De communicatie sluit aan bij de verschillende doelgroepen. We werken hierbij samen met partners en ervaringsdeskundigen, zodat de boodschap herkenbaar en toegankelijk is voor iedereen.

9. Realisatie

Het beleidsplan is een actualisatie van het bestaande beleid. Veel onderdelen zijn al in uitvoering. De uitvoering gebeurt binnen de bestaande structuur van de gemeente Hoorn, samen met partners zoals woningcorporaties, scholen, WerkSaam en vrijwilligersorganisaties.

De uitvoering gebeurt stap voor stap. We voegen nieuwe onderdelen zorgvuldig toe, zodat inwoners en partners duidelijk merken wat er verandert. Er wordt een uitvoeringsplan opgesteld met acties, resultaten en inzet van middelen. De voortgang wordt jaarlijks teruggekoppeld aan de raad en aan betrokken partners.

Na vaststelling van het beleidsplan en de bijbehorende verordeningen stelt het college de beleidsregels vast die de uitvoering verder uitwerken. De verordeningen worden gepubliceerd in het gemeenteblad op overheid.nl en treden in werking op 1 januari 2026.

Hoorn, **28 OKT. 2025**

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris

de burgemeester

